

Я схаменувся, осінивсь

*Святим хрестом і тричі плюнув
Та й знову думать заходивсь
Про те ж таки, що й перше думав.*

У цих останніх рядках – вичерпна характеристика Шевченківської думи: її владності, невідступності, а часом і «в'їдливості»; її вкоріненості в психоемоційному складові поета; її зосередженості на головних проблемах суспільного життя, моральних цінностях християнства та духовних імперативах власної особистості.

КАРТА ПАМ'ЯТНИКОВ Т. ШЕВЧЕНКО В УКРАЇНЕ І ЗА РУБЕЖОМ

**Камано Паскаль, студ. II курсу факультета економіка підприємства
Научный руководитель – Петрова Т.А., старший преподаватель
кафедры укр. и рус. языков**

Тарас Шевченко – великий український поет і художник. Український геній відомий у всьому світі. Актуальним видається дослідження карти пам'яток Шевченка.

Пам'ятники українському поету Тарасу Шевченку встановлені у всіх областях України, багатьох містах і селах країни, а також у столицях і містах інших країн. Карту "Пам'ятники Тарасу Шевченку в Україні і за кордоном" презентували у Львові. В ній подана інформація, скільки пам'яток поету є у всьому світі.

За даними Вікіпедії, у світі нараховується 1384 пам'ятника Т. Шевченка. Майже половина з них – 430 у Івано-Франківській області. На Харківщині – чотири. Для порівняння, пам'яток А. Пушкіну у світі не більше двохсот. Карта інформує, що пам'ятники поету є у 48 країнах світу.

Найоригінальніший встановлений на північному Кавказі у Кабардино-Балкарії (на північному Кавказі), на висоті 4 200 метрів над рівнем моря. Найвищий пам'ятник відкрили у Ковелі Волинської області. Його висота сім метрів, а вага – 20 тонн. Найперший пам'ятник був встановлений у 1881 році на туркменсько-казахській землі – у Мангышлак, поблизу Форт Шевченко, там поет був у відвідуванні. В Україні перший пам'ятник Шевченка (його бюст) також був встановлений у 1881 році у Харкові у садибі Алчевських.

За кордоном найбільше пам'яток встановлено у Росії – 30 (10 пам'яток і 20 меморіальних дошок), Казахстані – 16, США – 9 і Канаді – 9, у Білорусії – 6, Польщі – 5, Молдові – 4, Бразилії – 3, Аргентині – 3, Франції – 3 і др.

Найкрасивішим у світі пам'ятником Т. Шевченка вважається пам'ятник у Україні, встановлений у Харкові у 1935 році. Він є одним з символів міста. Він символізує боротьбу людей праці за свої права проти угнетачів.

Серед зарубіжних пам'яток найбільш цікавими і незвичайними

являються аргентинський в Буенос-Айресе (1971) і італійський в Риме (1973). Автор італійського пам'ятника зобразив Тараса Григорьевича в виде римського сенатора.

Пам'ятники Кобзарю є вездє, де є українська діаспора. Отметим, что в следующем году будет возведен памятник в ЮАР (Африка), тогда Шевченко будет на всех континентах. Шевченко и его произведения принадлежат не только Украине, но и всему человечеству.

СВІТ “КОБЗАРІВ” Т.Г. ШЕВЧЕНКА

Кандаурова О.Д., зав. сектором рідкісних і цінних видань
Жидких І.П., головний бібліограф (методист)

Перша збірка поетичних творів видатного українського поета, письменника, художника, громадського діяча, етнографа Тараса Григоровича Шевченка вийшла в світ у Санкт-Петербурзі 1840 р. під назвою “Кобзар”. Уже самою назвою книги автор засвідчив, що він виступає співцем народних мас. Із часу виходу збірки й самого Шевченка почали називати Кобзарем.

З першого виступу в літературі Шевченко визначив своєю творчістю шляхи подальшого розвитку української мови та літератури. “Кобзар” представив небачені донині зразки досконалого володіння поетичною формою. Молодий автор виявив глибоке опанування духом народної творчості, бездоганне художнє чуття, поетичну щирість, ясність слова. Книжка вийшла в світ майже в день других роковин його викупу з кріпацтва. Це була чи не найсвітліша, найрадісніша доба життя Шевченка, ті “незабвенные золотые дни” навчання в Академії мистецтв. У перший же рік навчання він одержує за малюнок з натури першу срібну медаль, за якою потім буде друга, третя. Та сила поетичного покликання всемогутня. Сам Шевченко скаже згодом про це у щоденнику 1 липня 1857 р. :*“Странное, однакож, это всемогущее призвание. Я хорошо знал, что живопись – моя будущая профессия, мой насущный хлеб. И вместо того, чтобы изучить ее глубокие таинства, и еще под руководством такого учителя, каков был бессмертный Брюллов, я сочинял стихи, за которые мне никто не гроша не заплатил и которые, наконец, лишили меня свободы, и которые, несмотря на всемогущее бесчеловечное запрещение, я все-таки втихомолку кропаю”*.

Поетичну творчість молодого Шевченка гаряче підтримує й заохочує український та російський письменник Є. Гребінка. Він знайомить поета з літературно-мистецьким світом Петербурга. Відвідування гуртків та літературних і музичних вечорів збагачувало й розширювало кругозір молодого поета, стимулювало його творчість.

На кінець 1839 р. Шевченко вже написав поеми “Катерина”, “Тарасова ніч”, “Іван Підкова”, балади “Перебендя” і “Тополя”, послання “До Основ`яненка”, думку “Нащо мені чорні брови ...” Ці твори поета й склали першу його поетичну збірку – “Кобзар”. Безпосередньо перед виданням збірки і спеціально для неї Шевченко написав вступний вірш-заспів “Думи мої, думи мої ...”, який